

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Égész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egé z évre 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata . . . 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Adjuk elő a felesleget.

(G.) Egy a nép lelkéhez irányzott újságban, az „Igazmondó“ legutóbbi számában a magyar lelkesedés legokosabb zászlóvivője: gróf Tisza István cikket irt.

Az eltitkolt gabona- és lisztkészletek felderítésére és önkéntes beszo gáltatására vonatkozó utolsó kormányrendelet kommentárja ez a cikk, amely a nemzet becsületére és lelkiismeretére apellál.

Szeretném ide leírni az első betűtől az utolsó pontig a cikket, mert nem lehet a mának ennél aktuálisabb, fontosabb kérdéséről írni s mert nem lehet annál világosabban és meggyőzőbben megrajzolni a kormányrendeletet indokoló helyzetet.

És szeretném fanatikusan lángoló tollal odairni a világtörténelemben vérrel igazságot nyert embernek intő szózatát a gömöri városok és faluk horizontjára, hogy ha vannak megsegényítésre méltóak, azokban felébredjen a lelkiismeret megvádoló szava.

Szeretném, de úgy érzem, Gömörvármegye közönsége előtt nincs parancsoló szükség reá!

A gömöri lapokban meggyőződéses energiával megirt felhívás látott napvilágot Kubinyi Géza főispán aláírásával, mely Gömör kötelelességteljesítését kéri és büntető szanekcióval követeli.

Egy paragrafusos miniszteri rendelkezés nyomán kelt ez a két felhívás s ez megtöbbszörözi a miniszteri rendelet értékét és kiemeli abból a szürke tömkelegből, melybe az emberek felületessége a hatósági intézkedéseket csoportosítja s e két felhívás kell, hogy megkímélje a miniszteri rendelkezés sorsát attól a lábrakapott gondolkozásmódtól, mely nem a hatósági rendelkezések végrehajtását mozditja elő, de utat keres az abból folyó kötelezettségek alól való kibuvásra.

A kormány a legszigorubb pénzügyőri segédlettel is véghezviendő felkutatását rendelte el azoknak a dugott készleteknek, melyek a hiteles cséplési adatok alapján feltétlenül megvannak, de amelyeket vagy az emberi skrupulusok reszketése vagy a mindenható hasnak végtelen szeretete vagy lelketlen uzsoráskodásra képes spekuláció rejt el a szemek elől.

A miniszterelnök cikke biztos hurok pendül. Annak szilárd tudata hatja át, hogy ilyen eltitkolt feleslegek vannak s rámutat arra a nehéz kötelezettségre, melyet a legtermészetesebb indokok folytán a közös ügyért, közös vérrel harczoló szövetségeseinkkel szemben vállaltunk s melyet betartanunk erkölcsi és becsületbeli kötelesség.

Ezek a szempontok vezették a kormányt szigorú rendelkezésének kiadásakor s egy utolsó módot akar nyújtani arra, hogy az emberi jószántság és a lelkiismeret szava nyomán előkerüljenek az elrejtett feleslegek, melyek épen olyan küzdelmi eszközök a háboruban, mint a golyó, a gránát s a sok más pusztító gyilok.

Mert ez a háboru nemesak a harcstéren folyik s annak nem lényegtelen terepét képezik az országok belső tereimái, ahol a gazdasági erőt kell összekovácsolni kétszeres, háromszoros s ha kell többszörös munkával s a becsületes gondolkozás és kötelességteljesítés segítségével.

Amit a kormány kér s azoktól, akiknek van lelkük hozzá, hogy megtagadják, súlyos büntetések fenyegetésével követel, az a nagy célokhoz és koczkán forgó óriási érdekekhez képest lényegtelen kényelmi áldozat, mely sem nélkülözéssel, sem éhséggel nem jár, csak a dusiakodás és pocsékolás magyaros szokását akarja joggal megnyirbálni.

A kormányrendelet szigorúan büntető keze elől egy menekvés van: a becsületes kötelességteljesítés, melyre eddig Gömörben figyelmeztetni senkit sem kellett.

Eddig tudta mindenki, hol a helye s ott mit parancsol a legnagyobb érdek: nemzetünk érdeke!

S az eddigi eredmények mérlegelése erőssé teszi azt a meggyőződést, hogy főispánunk felhívó szavai nyomán Gömörmegyében egyetlen ember sem követi el azt az árulásnak minősíthető kihágást, hogy fehér kalácsesal él akkor, mikor csak kimért kenyéradagot adhat neki a haza.

Mert lehetetlen, hogy mikor véreink, a gömöri töből szökkent véreink nem kimélik a vért, mikor az utolsó filléret is odagurítjuk, ahová a szent érdekek szüksége kívánja, akkor ne legyen

erőnk és kitartó elhatározásunk ahhoz, hogy megfékezzük és elesítsük gyomrunk zúgolódó önös szavát.

Gömör és Kishontvármegyei Tájfajta Lótenyésztő Egyesület alakuló közgyűlése.

Lapunk legutolsó számában már leközültük Lukács Géza alispán felhívását egész terjedelmében, jelen sorokban az alakuló közgyűlés letolyásáról emlékezünk meg.

A vármegyeháza nagyterme február hó 2 ik napjának délelőtti 10 órájára teljesen megtelt érdeklődő gazdaközönséggel. Ott láttuk Lukács Géza alispán elnökle alatt Kubinyi Géza főispánt, Szent-Iványi Árpád várm. lótenyésztő bizottsági elnököt, Pereszle Dénes méntelepi ezredest, Pöcher Gyula méntelepi századost, Bartha István m. kir. gazdasági felügyelőt, Kertész Lajos törvényhatósági főállatorvost, dr. Radvánszky György es. és kir. kamarást, Hanvay József, Czibur Pál, Dapsy Béla, Fekete Pál, Okolicsányi Ágoston, Szilárdy Béla, dr. Hámos László, Somogyi György, Czékus István, Samarjay János, Molnár János, Deme Sándor, Nagy Imre, D. Molnár István, Pósa Adolf, Bátky Aladár, Czechmeister József, G. Csizy Pál, Fodor Jenő gazdasági egyesületi titkárt, Hajnik Géza gazdasági egyesületi segédtitkárt és körülbelül vagy száz kigazdát különböző közsegekből.

A közgyűlést Lukács Géza alispán nyitotta meg, üdvözlővén a megjelenteket s felkérte Fodor Jenő titkárt a jegyzőkönyv vezetésére, hitelesítésére pedig Hanvay Józsefet és Kertész Lajost.

Beszéde folyamán ösmerteti az összejövétel célját, mely szerint a vármegye lóanyagának célirányos javítása, fejlesztése és egyöntetű tétele, valamint a tenyésztésnek megfelelő lóanyagának a továbbtenyésztés érdekében való megtartása, végül a lóértékesítés előmozdítása céljából szükséges, hogy a „Gömör és Kishontvármegyei Tájfajta Lótenyésztő Egyesületet“ megalakítsuk.

A mai rendkívüli viszonyok mellett a fenti célok közül főleg annak szükségessége domborodik ki, hogy minden eszközt meg kell ragadnunk arra nézve, hogy a jelenleg még rendelkezésünkre álló tenyészanyagot a háboru szükséglete lókimelés alól mentesítsük.

Megemlíti, hogy az 5366. szám alatt a vármegyei lótenyésztőbizottsági elnökökhöz intézett földmivelségi miniszteri leirat szerint a tájfajta lótenyésztés tagjainak bebélyezett kanczái a lókimelés alól felmentetnek, ha tehát a tájfajta tenyésztést megalakítjuk, a tenyészkancaanyag nagy részét s főleg a jobb anyagot további tenyésztés részére biztosíthatjuk.

Felveti a kérdést, hogy a jelenlevők a „Gömörkishontvármegyei Tájfajta Lótenyésztő Egyesületet“ kívánják-e megalakítani. Miután a jelenlevők a megalakításhoz egyhanguan hozzájárultak, ezt az elnök határozatilag kimondotta.

Ezután Fodor Jenő titkár pontonként felolvasta az alapszabálytervezetet, melyet szintén egyhangulag elfogadtak.

Kimondotta továbbá a közgyűlés az elnök előterjesztésére, hogy a megalakított tájfajta lótenyésztő egyesület elnöke a mindenkori vármegyei lótenyésztőbizottsági elnök lesz.

A Nemesradnót székhelylyel megalakított Nonius tájfajta kerület elnökévé Farkas Géza cs. és kir. kamarást, ki jelenleg a harcztéren lévén, helyettesévé visszatértéig Hanvay Józsefet, a Tornalja székhelylyel szervezett angol félvér tájfajta kerület elnökévé Hanvay Józsefet, a rimaszombati székhelylyel szervezett angol félvér tájfajta kerület elnökévé Szabó Lászlót és a lipiczai tájfajta kerület elnökévé pedig közfelkiáltással Szent-Ivány Józsefet választották meg. — A magunk részéről is örömmel üdvözljük a tájfajta lótenyésztő egyesület megalakulását, amelybe kötelessége belépni minden tenyésztőnek nemcsak önző magánérdekből, de fontos közgazdasági érdekből is. — A vezetés hozzáértő, jó kezekben van s reméljük, hogy szép eredményt fog tudni elérni.

Világháború.

Nem lehetne azt mondani, hogy itt vagy ott a háborús mozgalmak megszüntek volna, de azért az európai harcterek nagy részén mégis mintha bizonyos szünetelési időszak állott volna be. A héten jött már olyan jelentés is, hogy a mi harcztereinken nincs semmi újság.

Nem annyira azért, mintha egyik harcztérnek nagyobb fontosságot tulajdonítanánk, mint a másiknak; hanem csak a megszokottságnál fogva tesszük elsőnek a balkáni hadszíntért. Ezen ugyan legujabb időben jóformán nem harcolnak, hanem azért előnyomulnak.

Megtörtént, bevégeződött a montenegrói

fényverletével az entente lapok minden agyarkodása daczára. — Bár Nikita király családjával Franciaországba vonult Lyon vidékére pihenni és talán ott is hagyja végleg a királyságot, de azért a montenegrói nép nagyon örül, hogy reá nézve véget ért a háború. Nem kell már tovább ontania a vért elérhetetlen dolgokért, a melyekbe a nyugati szövetségesek és a nagy orosz rokon belelovalták. Olyan hatással volt a montenegróiak jó, békés sorsa a szerb katonákra is, hogy egypár ezred bujdosó szerb katona szintén lerakta a fegyvereit seregeink előtt.

A lerakott fegyverek száma mutatja, hogy körülbelül az egész montenegrói sereg részt vett a fényverletében, mert 314 ágyú, 50000 puská a beszállított fegyverzet, azon kívül sok municzó, szállítóeszköz s a tengerparti helyiségekben élelmiszer is volt felhalmozva. A fényverletevők közt voltak tábornokok is és Mirkó montenegrói herceg is ott maradt velük, míg a trónörökös külföldre utazott.

De Montenegro határait rég elhagyták már diadalmas csapataink, akik vonulnak előre Albániában. — Elfoglalták már Szkutarin kívül Alessziót, San Giovanni di Medua kikötőt s most mennek Durazzo főváros felé, elértek már a Mati folyóig. — Itt nem igen akad ellenállás, mert az albánok többsége szívesen fogadja seregeinket, csak Esszad basa és az olasz csapatok menekülnek előlük dél felé Valonának. Albániában nagyobb nehézséget okoznak az elhagyatott, rossz

utak, de azért — a mennyire lehet — nyomulnak előre.

Szaloniki vidékén még miudig nem került harcokra a sor, csak a levegőben.

Legutóbb is a német bombák nagy tüzet okoztak a szalonikii kikötőben.

Az orosz harcztéren a múlt hónapja heves offenzívák abban maradtak ugyan, de azért Galiczia keleti részén, különösen Uszceszkónál nagy harcok folytak és az oroszok lövészárkainak egy részét elfoglalták a mi csapataink. Ugyancsak továbbá északra a Styr folyó közelében a németek pusztítottak el egy orosz csapatot.

Oroszországban különben nagy politikai változás állott be. — Megbukott a czári önkényuralom legtöbb támasza: Goremykin miniszterelnök. Lehet, hogy ez a változás fordulatot hoz az oroszországi dolgokba.

Az olasz harcztéren nagyobb támadások nincsenek most, de azért az Isonzó harczonalon a tüzérség dolgozik. — A Col di Lana hegy lejtőjén s a Sugana völgyben voltak hevesebb összetűzések. Az előbbi helyen elfoglaltak egy olasz állást, az utóbbin az olaszok egy támadását verték vissza.

A francia flandriai harcztér több helyén erősebben harcoltak. Így a Champagne egyes szakaszain a francia tüzérség élénken ágyuzott, valamint Lens várost is lövöldözték.

Érdekes volt a német repülők támadása Páris ellen, a hol a Zeppelinek sok bombát dobtak le s nagy rémületet okoztak a világvárosban.

TÁRCZA.

MESE.

„Anyuskám! Hogy ragyognak fent a csillagok! Mikor mi alszunk, ők vigyáznak ránk? Az ő szemükre nem borulhat álom? Ők látják ugy-e a mi jó apánk? Anyuskám! Édes! Lehajtom a fejem. S mesélj szép mesét, mint régen nekem!”

„Miről meséljek? Tündér Honáról? Hol volt, hol nem volt, túl a tengeren...“
„Oh tudom hol van az, apa is ott jár, Mondtad már százszor, ezerszer nekem. Anyuskám édes, de most másról mesélj! Hallod-e hogy fuj oda kint a szél?“

„Jó, hát mesélek Csipkerózsikáról, Kicsi fejceskéd hajtsd ölembe le! Zúgó erdő mélyén, volt egyszer... hol volt... Egy királyi kastély kert közepibe.“
„Anyuskám! Édes! Mondj egy másikat, Hiszen mesélted már ezt is sokat!“

„Miről meséljek? Hófehérkéről tán? A hét törpével, akarod-e hát? Hét piczi lámpás, hét kis kalapácsos! Hol volt...hol nem volt...hegyen völgyön át...“
„Arra, amerre Apáék mentek, Mikor a vonaton szép zászlók lengtek?“

Anyuskám! Édes! Ne úgy kezd, hogy hol volt! Ne is mesélj, csak apáról nekem! Hófehérkénél, Csipkerózsikánál Apát én százszor jobban szeretem. Anyuskám! Édes! Rossz voltam talán? Azért sírsz s azért fekete a ruhám?“

A hajamban is fekete a szalag, És te rajtad is minden fekete. Hiába ragyog a napocska az égen, A piros kötőm nem adod ide. Anyuskám! Édes! Mesélj új mesét! Hogy apa hol jár? Zöld-e ott a rét?“

„Jó, hát mesélek. A csillagok között Övé a legfényesebbik sugar.“

És mikor alszol, vigyáz feletted S piczi ágyadnál simogatva áll. De hozzánk többet nem jöhet máskor, Csak csendes éjjel, alkonyboruláskor.“

„Anyuskám! Ne sírj, majd a jó Istennek Irunk ketten egy tábori lapot. S meglásd, haza jön reggelre kelve S csókkal köszönti majd az új napot. Anyuskám! Akkor sötét lesz az égen, De mi nem járunk ugy-e feketében?“

Vatthay Ilona.

Alice.

A virágok és koszorúk között ott feküdt Rembort, a zászlós. Fehér arca úgy feküdt a halál sötétségében, mint a hómező az éjszakában.

„Rembort vegyész-mérnök volt és meghalt szegény!“ suttogta egy hang a tömegben; a többiek pedig öntudatlanul mormolták utána: „Meghalt, meghalt.“

Igen, Rembort meghalt, mert egy vadul száguldó golyó fájó sebet taszított testébe, mert eltojította lélekzetét a testébe álomló piros nedű.

Azonban nem kell azt gondolnunk, hogy Rembort nyomban ott halt volna meg, ahol a golyó azt sivitotta testébe: „Megszabadítalak az élet fájdalomától.“ Nem, ideje volt arra is, hogy eljőjön haza, megpihenjen egy kórteremben, bucsút vegyen szüleitől és rokonaitól és csak azután menjen oda, hova nem viszünk magunkkal fegyvert, kardot, legfeljebb csak katonaruhát és kék sapkát, hogy megismerjék odafele, kik voltunk...

Rembort, a zászlós szelid fiú volt, mint egy galamb, jószívű, mint az álom nélküli alvás és tiszta lelkű, mint Alice.

Alice fekete szemű leány volt, alacsony és nem rafinált; de csak kevesen ismerték, mert szegény volt. Még akkor ismerkedett meg a zászlóssal, mikor tanítónő képezdébe járt, mikor még csak kis prepuska volt.

... A kórház udvarán megzendültek a gyász-

harsonák s a hivatalos és kíváncsi, sirató ember tömeg lehajtotta a fejét. A koporsó mellett egy öreg asszony sirdogált keservesen. A zászlós anyja volt. Egyetlen, küzdelmesen felnevelt fia ment el e kicsiny földről, hol több az ember, mint a — sziv, hol az egymást való megértés úgy csillog az emberek arcán, mint a pusztán a délibáb.

A tömegbe egy fáradt leány vegyült bele. Fekete ruhába volt öltözve és a kezében egy koszorú volt. Szemeiből könnyek peregtek; mind megannyi törött darabjai egy vissza nem térő multnak. Arcvonásai világosan elárulták azt, hogy ő is a multé szeretett volna lenni...

Az asszonyok és fiatal leányok összesugtak valamit és megvetéssel nézték a síró leányt.

— Kicsoda ez? — kérdezte egy idősebb, molett hölgy.

— Én nem tudom — felelte egy másik — nézd, hogy sír!

... A pap az örök életéről és a boldogságról beszélt; és a fekete szemű, alacsony termetű leány hangos sirásba tört. Egy valaki meg nem állhatta szó nélkül a jelenetet: Hangosan sír, zavarja a hangulat fenségét.

A sirdogáló öreg asszony és a síró leány úgy testettek egymás mellett, mintha anya és leánya sirattak volna egy felejthetetlen életet, pedig hát nem is ismerték egymást. A tömegben mormogás hallatszott: Mindenki haragudott a fekete szemű, gyászba öltözött leányra. Csak ketten nem: A halott fiú és a megtörött anya.

... Alice félénken nézett körül a gyászoló tömegben. Az idegen, hideg arcoktól megijedt. Megremegett. Hogy mert ő ide betolakodni? Gyorsan utat tört magának a tömegben és elszaladt.

Vagy hatvan lépésnyire futhatott, azután ismét megállott. Egy kis keszkenőt vett ki a zsebéből és öntudatlanul is lobogtatni kezdte a kórház felé, ahol szent zsolozsmák bucsuztattak egy életet.

Azután megfordult és sietett abba az egy mást felöklelő, zajos, szemetes vásárba, mit „életnek“ neveznek az emberek.

Marecsin Zoltán.

Nagy sikerrel tettek látogatást a német repülő Angolországban is és pedig annak belsejében és tulsó partjain Liverpool, Manchester, Sheffield vidékén, ahol a legtöbb gyár van. Itt dobtak le sok bombát nagy sikerekkel a német repülőket.

A török harczterek Ázsiában igen fontosak kezdenek lenni. Bár az orosz tulerő Erzerum vidékén szorongatja a törököket, de már megindították a csapatok szállítását s azok visszafogják nyomni az oroszokat. A törökök egy része Ferzsiába nyomult, hogy megakadályozza az orosz-angol egyesülést. —

Mezopotámiában kétségbeejtő az angol seregek helyzete.

Egyiptomban a szenusszi arabok harczoltak ismét az angolokkal. Hír szerint egy-két japán hadihajó is érkezett Szuezzhez az angolok segítségére.

Polgármesteri határozat az elszállásolási ügyben.

Megfellebbezik a tisztviselők. — Az egri példa.

Irtunk arról a kényes kérdéstről, mely a Rimaszombatban állomásozó 80-ik gyalogezred tisztikarának elszállásolása ügyében a város képviselőtestületi határozata nyomán napirendre került s mivel e határozat meghozatala után tisztázódott annak kérdése, hogy az elszállásolások ügyében határozatot hozni a polgármester jogosult, Rimaszombat város polgármestere 639. 1916. eln. szám alatt a következő véghatározatot hozta meg:

„Felhívom rendőrkapitányt, mint katonaiügyi előadót, hogy az 1915. évi november 25-ikétől városunkban elszállásolva lévő cs. és kir. 80-ik gyalogezred pótzászlóalja tisztjei és havidijas legénységi elszállásolását az 1879. évi XXXVI. törvény cikk értelmében hajtsa végre, vagyis a tiszt és havidijas legénységi szállás a 16. § értelmében egy huzamban egy hónapi időtartamra minden olyan lakást, mely a 10. §-ban foglalt kivételek közt felsorolva nincs, jelöljön ki s vegyen igénybe. Tekintettel arra, hogy a hivatkozott törvény 8. §-a a természetben való szállásnál a kötelezettséget a házbirtokra s nem a háztulajdonosra mondja ki, s mert a dolog természetétől folyólag városunkban a háztulajdonosa ritkábban azonos annak birtokosával s így birtokosnak a bérlőt kell tekinteni, de mert a háztulajdonossal annak távolléte miatt a beszállásolási rendelkezés sok esetben nem is volna közölhető s így végrehajtható sem, a természetbeni tiszt szállás kijelölés a lakás bérlőjével közlendő s attól igényelendő.

Olyan lakások, melyek legénységi szállásra már igénybevételek, tiszt szállásokkal való terheléstől lehetőleg mentesítendők.

Bár az 1879. évi XXXVI. t.-cikk e tekintetben kivételt nem állapít meg, mégis minden jogosulatlan terhelés kerülendő lévén, noha a hivatkozott törvény 14. §-a a szállás kijelölésre nézve tett intézkedés elleni fellebbezés felfüggesztő hatályát kizárja, a szállások folytonos kijelölése pedig a katonaság ittléte folytán a jelen véghatározat jogerőre emelkedéséig fel nem függeszthető, az esetleg beadható fellebbezésre s arra tekintettel, hogy a hivatkozott törvényhely e tekintetben nem világos, a szállás kijelölés a csupán IV. osztályu kereseti adót fizető bérlőkkel szemben a jelen véghatározat jogerőre emelkedéséig függőben tartandó! Végül tekintettel arra, hogy a törvény 15. §-a szerint a szállásadónak joga lévén a hozzá utalt tisztet más helységbe is elhelyezni, hogy azok, kik saját lakásuk helyett mást óhajtanak szállásul kijelölni, ezen más szállás keresetétől megkíméltesse, 30 korona előzetes befizetése ellenében a rendőrkapitány bérszállás kijelöléséről gondoskodni köteles, mely esetben az ezen módot választó fél az egy havi szállás nyújtás kötelezettsége alól mentesül, de a napi 52 filléret sem igényelheti; a 30 kor. a házi pénz-

tárba lesz befizetendő s a rendőrkapitány által nyilvántartandó.

Rendőrkapitány kötelessége lévén gondoskodni arról, hogy a város által fizetendő méltányos bérszegért ily esetekre bérszobák álljanak rendelkezésre, mely helyiségek azonban a saját beszállásolási kötelezettség alól ezzel nem mentesülnek s egy óra a törvényszerű napi 52 fillér térítés ellenében tiszt szállásul szintén igénybe veendők.

Jelen véghatározatot közérdekű voltánál fogva dobszó utján közre hirdetem, s az ellen a kihirdetés napja, vagyis 1916. évi január hó 28-ától számított 15 napig ide benyújtandó s a vármegye alispánjához intézendő fellebbezésnek van helye.”

A véghatározat indokolása ismerteti a következőket:

„Az 1915. évi november hó 25-én a cs. és királyi 80-ik gyalogezred pótzászlóalja bevonult Rimaszombatba. Más felsőbb hatósági intézkedés vagy utasítás hián, a legénység üres lakásokban, a tiszt s a többi havidijas pedig ideiglenesen bérszállásokban helyeztetek el. Tekintve azonban, hogy városunk már 1914. évi október hó 5-étől 1915. évi augusztus 11-ig színhelye volt egy ilyen elszállásolásnak a cs. és kir. 5. gyalogezred ittléte révén, mely időtől városunkra 35000 korona fedezetlen szállásolási költség — mint kölcsön vett függő adósság — maradt hátra s mert a beszállásolási költségeknek az 1879. évi XXXVII. törvény cikk alapján a vármegye által kivethető pótdoból való fedezését annak a város által történt érvényesítése alkalmával Gömör és Kishontvármegye törvényhatósági bizottsága megtagadta, kérdést intéztem városom képviselőtestületéhez, hogy a tiszt s más havidijas szállásokat bérszállások utján akarja-e továbbra is érvényesíteni avagy az 1879. évi XXXVII. törvény cikk értelmében a természetben való szállásadás végrehajtását követeli.

A város képviselőtestülete arra való tekintettel, hogy ezen újabb beszállásolásból csak a tiszt szállások bére címén legalább 18000 K kiadási többlettel kellett számolnia, melynek fedezete azonban nincs s mert e címén újabb kölcsön a városra igen nagy teher volna, a bérszállás költségtöbbletet nem vállalta s ezért voltam kénytelen a természetbeni szállásadási kötelezettség végrehajtását elrendelni.

Mint hogy azonban a törvény rendelkezései végrehajtása tekintetében s különösen annak 8. §-a mikénti értelmezhetősége felől gyakorlati ismeretek nem állanak rendelkezésére, a felsőbbhatóságilag esetleg jogtatannak minősítendő terhelést elkerülni óhajtván, a természetbeni szállásadási kötelezettség végrehajtását csak azokra korlátoztam, kik különben is községi adófizetési kötelezettség alatt állanak, míg azokra, kik a községi adófizetési kötelezettség alól mentesek, vagyis akik a IV. osztályu kereseti adón kívül más adót nem fizetnek, a beszállásolási kötelezettség végrehajtását a véghatározat jogerőre emelkedéséig felfüggesztettem. Viszont azonban azokra, kik bár nem háztulajdonosok, de foglalkozásuk révén községi adófizetésre kötelezettek, a beszállásolási kötelezettséget kiterjesztettem azért, mert a törvény nem háztulajdonost, hanem házbirtokot említ s mert ezen intézkedés nélkül a beszállásolási teher alól éppen azok mentesülnének, kik a katonaság révén annak ittlétéből egyedül huznak hasznot vagyis a házbérekben lakó kereskedők és iparosok, már pedig ez az osztó igazsággal összeegyeztethető nem volna.

Rimaszombat, 1916. január 27.

Dr. Kovács, polgármester.”

Közreadjuk a polgármesteri határozatot közérdekű természeténél fogva.

Ezen határozatot a köztisztviselők megfellebbezték, és így véleményünk szerint mindaddig, amíg felsőbb hatóságok a végső szót kimondják, a kérdések megnyugodhatnak annál is inkább, mert a határozat végrehajtásának a IV. oszt. kereseti adót fizetőkre vonatkozólag történt felfüggesztése — módot ad a tisztviselőknek arra, hogy a felsőbb hatósági döntést nyugodtan várhassák.

Mint halljuk, a szomszédos Hevesvármegyében, respective Eger városában hasonló körülmények forognak fenn. — Az ügy ott is a vár-

megyei törvényhatósági bizottság elé került, és a törvényhatósági bizottsági közgyűlés kimondotta, hogy ezen költségek mint átvonulási szállásból felmerültek a vármegyei katonai beszállásolási alapból fedezendők és a törvényhatósági bizottság nyomban ki is utalványozott Eger városának e czélra 23000 koronát.

Ha vármegyénk törvényhatósági bizottsága is ezen álláspontot foglalná el, úgy a nagy hullámokat vert katona elszállásolási ügy közmegelegedésre fog a rendes mederbe terelődni.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala

Hirek és vegyesek.

Szomorú szemű muszkák

Járnak az utcáinkon mintha otthon járnának.

Közöttünk és velünk élnek s már egészen megszokott dolog, hogy földszinü muszka ül a kocsikakján, fiatal arcú áll a speditőr szekeren mikor a melegt jelentő szenet ujjazom és idegenes nyelvbottlással azt mondja: „Pesti Hirlap...”

Sőt mást is tudok. Az egyik barátom, akivel együtt tapossuk az élet robotos munkáját, már azzal dicsekedett el nekem, hogy muszka beretválta simára a borostás arcját és az elmúlt héten én magam láttam egy mint illeszkedett szervesen bele a társadalmunk életének fiókjaiba.

Megyek az utcán és nem várok semmi szenzációt a kisváros megszokott utcájától, a szemem nézi, hogy kik jönnek szembe velem, kik előtt kell megemelnem kemény kalapom és gépiesen elmorzsolni a megszokott köszöntésem.

Elyszerre csak egy különös látvány ébreszt fel a megszokott álmos járásomból, egy sihernek lapos sapkát látok a fején s kezében egy drótos, hurkos szerszám van, mely az ezérialat idején aktuális kutyauzó mesterségnek ismert és kedvelt szimbóluma.

Miután ily finoman és körülményesen leirtam a sinter szalonképtelen fogalmát, összezsáptom képzeletemben a kezem és elmonfondirozik a szaladgáló gondolatom azon, hogy ime már hatósági intézkedések végrehajtására is felhasználják ezeket a rendesen pirosképü fiukat, akik talán nem régen még halált küldöztek felénk s ma messze kerültek onnan, ahol a halál nem újság és nem véletlen.

Azután pauza következik a gondolkozó fejemen és ezt követve eszembe jutnak a szomorú szemű muszkák alteregójai az orosz fogóság kényerén élő véreink, fiaink, apáink!...

És mikor eszembe jut, hogy vasárnaponként mint mennek moziba a lapos sapkás vendégeink, kíváncsian kérdezi a néma levegőtől a gondolatom: vajjon ők sétélhatnak-e muszka fűterek koczkakövein s elfeledteti e pillanatokra vagy perczekre a diónyi szemű Asta Nielsen velük azt, hogy otthon is van... s hogy otthon az élet... a szerelem... minden...

Ilyenkor megsajnálom az érthetetlen nyelven körülöttem gagyogó muszka foglyokat és a szomorú szemükben megvillanni látok egy tolakodó sugarat az otthon szerelme iránt, amely magába rejti egy kicsi ház melegt, egy asszonyi karpuha ölelését, a gyermeki szem ragaszkodó szeretetét és csókakat, amik mindenütt másutt hi-degek a világon.... Glin.

Személyi hir. Kubinyi Géza főispán e hó 3-án, esütörtökön hivatalos ügyeinek intézése végett pár napi tartózkodásra Budapestre utazott.

Rozsnyó új diszpolgárának oklevele. Sipeki Balás Lajos megyés püspök diszpolgárrá történt választásáról szóló oklevél — Kiss Kolos Jenő rozsnyói prem. főgimn. igazgató tervei szerint — elkészült és az Orsz. Magyar Iparművészeti társulat méltót alkotott vele a városhoz és az új diszpolgárhoz.

A diploma ünnepélyes, diszközgyűlés keretében való átadása e hó 2-án történt meg.

Kitüntetés. A király megengedte, hogy Szakall Kálmán vezérkari alezredes a bajor királyi katonai érdemrend tiszti keresztjét elfogadja és viselhesse.

Kubinyi Géza dédapa. A „8 órai újság” című fővárosi napilap szombati számában olvassuk a következő sorokat: „A képviselőház folyosóján ma délelőtt megjelent Kubinyi Géza, Gömörvármegye főispánja. A munkapárton és az ellenzéken egyaránt szívélyesen üdvözölték régi barátai. Föltűnt mindenkinek, hogy a komoly főispán ma milyen vidám, szinte ragyog az örömtől. Végre az egyik képviselő megkérdezte:

— Hát voltaképp miért vagy te ilyen kicsattanó jókedvben?

— Mert dédapa lettem! — felelte szinte kiáltva. — Az ám, dédapa! Pedig láthatjátok, még egész deli legény volnék! — aztán büszkén kihuzta magát.

A képviselők örömmel gratuláltak a dédunokához és megállapították, hogy Kubinyi nemcsak a legboldogabb, de a legfiatalabb dédapa, akit valaha láttak.

A kedves kis történet magyarizataiképpen örömmel közöljük, hogy a kis dédunoka, ki főispánunknak a dédapai magas tisztségét megszerezte, Dobay Károlyné szül. Nagy Szerénke, — főispánunk unokájának — fiugyermeke.

Áthelyezés. Jakab János itteni pénzügyigazgatósági segédtitkár hasonló állásba Szekszárdra az ottani m. kir. pénzügyigazgatósághoz helyeztetett át.

Újabb dicsérő elismerés. A király elrendelte, hogy legfelsőbb dicsérő elismerése újfólag tudtul adassék a megyénkbeli származású felsőkubinyi és demjéntalvi Kubinyi László 19. népfőlkelő gyalogezredbeli főhadnagynak az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért.

Fényes siker. Kolbay Sándor kir. törvényszéki elnök bájos fiatal leánya: Ildikó, a zeneakadémia kiválóan tehetséges növendéke, január 31-én a növendékek hangversenyén fényes sikerrel működött közre. Már az akadémia múlt évfolyamán tanárai a legnagyobb elismeréssel és dicsérettel nyilatkoztak a fiatal leány értékes hanganyagáról s a tanulásban való gyors előhaladásáról, ami őszinte örömmel töltött el minket, kik a szunnyadó tehetség első megnyilatkozásának is tanúi voltunk. Az orsz. magyar kir. zeneakadémia igazgatósága által 31-én rendezett második házi hangversenyen Kolbay Ildikó nyilvánosság előtt igazolta újból a hozzá fűzött várakozások jogosultságát. A fővárosi lapok a növendékek hangversenyéről és a közreműködők meleg ünnepléséről megemlékeznek, s kiemelik a Kolbay Ildikó kedves, szép énekét. A fiatal hölgy — ki Sik József ismert nevű kiváló zeneakadémiai énektanár egyik kedvencz növendéke — a koncerten illusztris és műértő közönség előtt énekelt két darabot. Massenet: „Kék szemed pilláit emeld föl” című dalát és Dell'Acqua „Villanella” című dalát adta elő általános tetszés mellett, élénk tapsokat aratva nemcsak a hallgatóság, hanem az akadémia kritikus professzorai részéről is. A hangversenyen jelen voltak a széptehetségű fiatal növendék szülei és budapesti ismerősei is, utóbbiak legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a fényes sikeréről, mely méltán töltheti el őszinte örömmel a szülőket, s melyhez mi is szívélyesen gratulálunk!

Eljegyzés. Herczog Böske helybeli posta- és távirtda kiadónót eljegyezte Rozsnyón Jaross György itteni m. kir. posta- és távirtdai segédellenőr.

Esküvő. Paál Gyula helybeli állami iskolai tanító, lapunk munkatársa fia: Paál Dezső, ki jelenleg Losoncban a tüzérségnél szolgálatot tesz, múlt héten házasságot kötött Vancsek Irmaival Budapestről.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte, hogy Kohn Jenő alsóvályi illetőségű és lakos, családi nevét „Károly”-ra változtassa.

Új ügyvéd Rozsnyón. A miskolci ügyvédi kamara dr. Liska Mihály ügyvédet Rozsnyó székhelytől a kamarához tartozó ügyvédek közé bejegyezte.

Új ezredparancsnok. Értesülésünk szerint folyó évi január hó 8-án Kreybig alezredes megbetegedvén, kórházba távozott s a harsztéri 16. honvédegyezred parancsnokságát Békássy őrnagy vette át.

Vaskereszt viselési engedély. A király megengedte, hogy Darvas Pál 5. huszárezredbeli tart. főhadnagy a német császár által neki adományozott II. oszt. vaskeresztet elfogadhassa és viselhesse.

Hősök kitüntetése. A vármegyénkbeli nyustyai származású: Glózer Győző vasgyári főmérnök-főnök a háboru kezdete óta mint a kassai cs. és kir. 34. gyalogezred tart. tisztje — 1914. augusztus 28-ika óta századparancsnok — állandóan a fronton van s az ezred minden harcában, küzdelmében hazafias buzgalommal és hősiességgel vett részt. Időközben főhadnaggyá lett előléptetve s hősiességéért a király legfelsőbb dicsérő elismerésben részesítette s a német császár a II. oszt. vaskereszttel tüntette ki.

Kitüntetések. Ő Felsége a király az ellenség előtt teljesített különösen kötelességhű szolgálataik elismeréséül Bérés Benedek főszámvivőnek, Lakatos Pál őrmesternek, Schweitzer Ferenc tartalékos I. o. számvivő altisztnak, valamennyien a 16. m. királyi honvédegyezredben, a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján és Jaszik Béla szakaszvezetőnek, szintén a 16. honvédegyezredben, az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

Az azelőtt Rimaszombatban állomásozott cs. és kir. 5. ik gyalogezredben szolgáló Arató Gyula zászlós, Arató Zoltán zászlós a bronz vitézségi éremmel, Dorka Dezső kadett a nagy ezüst vitézségi éremmel és Gergely Lajos a kis ezüst vitézségi éremmel lettek kitüntetve.

A 80. ik gyalogezred, hős tart. főorvosa: dr. Kassowitz Károly, ki az orosz hadifogságból Chinán át kalandos utakon és sok életveszedelem után került haza s most hadikórházban tesz szolgálatot, az ellenséggel szemben vitéz és önfeláldozó magatartása elismeréséül Ő Felsége által a Ferencz József rend lovagkeresztjével a katonai érdemkereszt szalagján tüntetett ki.

Katonai kinevezés. Hejyessy István nyustyai szolgabíró, aki önkéntes jelentkezése folytán mint az 5. ik honvédegyezred önkéntes őrmestere az északi harcztérre ment, zászlóssá lett előléptetve.

Signum laudis. Farkas Géza a 3. ik néptőlkelő hadtápdandárnál beosztott nyugállományú őrnagy, közéletünk köztisztviselőben álló, kedvelt tagja az ellenség előtt tanusított hősi magatartása elismeréséül a signum laudisszal lett kitüntetve.

Áthelyezés a honvédségtől. Értesülésünk szerint Fűréd Béla 20. ik honvédegyezredbeli főhadnagy az itten állomásozó cs. és kir. 80. ik közös gyalogezredhez helyeztetett át.

Végrehajtói kinevezés. Az igazságügyminiszter Péter János rozsnyói kir. járásbíróssági díjnyel a feledi kir. járásbíróssághoz végrehajtóvá nevezte.

Új hadnagy. Ő Felsége a Király Bolás Dezső m. kir. erdmérnököt, ki a háboru kezdete óta a m. k. 3. honvéd tábortábori ágyus ezredben a harcztéren teljesít szolgálatot, hadnaggyá léptette elő.

Előléptetések. Mint értesültünk Hazzlinszky László hadapród zászlóssá, továbbá Dr. Kachnics Gusztáv, Dr. Allstok Miksa és Gabonás János e. é. önk. szakaszvezetők hadapród jelölteké lettek előléptetve.

Signum laudis. Ő Felsége a király elrendelte, hogy Sándor Arnold, Braun József és Pantyik Árpád népf. főhadnagynak és Lehozhy Artur népf. hadnagynak, beosztva valamennyien a II/16. hadtápszázaljánál, az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálataik elismeréséül a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

Vadászat Putnokon. Múlt hó 28-29-én tartotta Szerényi Béla gróf putnoki birtokán a szokásos évi vadászatot. A vadászatban a putnoki és környékbeli vadászokon kívül részt vettek: Kazy József államtitkár, Koós min. ta-

nácsos, Putnoky Móric, Jaross Vilmos, Szuchányi, orsz. gy. képviselő, Almássy László, losonci kormánybiztos, Kövér Aladár min. titkár és Nagy Elemér főszolgabíró. Eredmény: 106 drb nyul, 3 drb fácán és 2 drb róka.

Harcztérről itthon. Az orosz harcztérről most jött haza szabadságra Szpissák István tart. főhadnagy, a Signum laudis tulajdonosa, a rimaszombati takarékpénztár derék könyvelője, ki a háboru kezdete óta a harcztéren van s kinek élvezetes modorban irt több érdekes levelét közöltük lapunkban.

Közgyűlés. A rozsnyói Protestáns iparosok egyesülete január hó 30-án tartotta meg évi rendes közgyűlését az itthonmaradott tagok élénk érdeklődése mellett.

Várad Dániel huszároronagy temetése. A háboru első esztendejének borongós őszén, 1914. évi október hó 31-ikén hősi halált halt egy talpig katoná, akit a rokoni szeretet szárai fűztek Gömörhöz és Gömör uris családjaihoz. Várad Dániel a kassai 5. ik honvédegyezred őrnagya, több magas kitüntetés birtokosa lelta az északi harcztéren dicsőséges halálát. A szerető bajtársak orosz földben ideiglenesen elhantolták az őrnagy holttestét s az elmúlt hetekben a rokonság kérésére megengedte a hadvezetőség az exhumálást és haza szállítást, hogy itthon aludhassa örök álmódását a nagy küzdelemben elvált hős katoná. Az exhumálás megtörténvén Márton Ernő 5. ik honvédegyezredbeli főhadnagy kísérte a koporsót vasuti útján s az január hó 29-ikén — szombaton — este megérkezett Feledre, ahol a református templomban ravatalozták fel. A kiterjedt rokonság, a ragaszkodó bajtársak koszorui között volt a díszes érczkoporsó felállítva s a koszorúk között ott láttuk az elesett őrnagy tábornokának hatalmas élővirág koszoruját, szalagján ezzel a felirással: „Szeregett tanítványomnak...” Vasárnap délelőtt tíz órakor vette kezdetét a temetési szertartás, melyet a gortvakisfaludi református lelkész végzett. Magas szárnyalású beszéd után megindult a gyászmenet. A 80. ik gyalogezred zenekara gyászindulókat játszott s a díszmenetet az 5. ik honvédegyezrednek egy díszszázada s a 80. gyalogezred egy százada képezte. Az 5. honvédegyezred tisztikara küldöttségileg vett részt a temetésen báró Amelin Guđó őrnagy vezetésével. A küldöttségben részt vettek: Csley Márton főhadnagy, Hüttner Brunó főhadnagy, Klein Sándor főhadnagy, Patay Simu hadnagy, Okolicsányi József és Cseke Ferenc hadapród-őrmesterek. A holttestét a családi sírboltban helyezték el örök nyugalomra s a sírboltnál a díszszázad háromszoros sortűzet adott. A vármegye urai közül ott láttuk a következőket: Lukács Géza alispán, Fáy Gyula ny. főispán, Hevessy Bertalan, Putnoky Mór országgyűlési képviselő, Máriássy László, Hevessy László, Ragályi István, Bornemisza Elemér, Vajda Pál, Vajda István, Okolicsányi Gusztáv, Fáy Barna és Szentmiklóssy Zoltán.

Kegyeletes évforduló. Január 28-án volt száz esztendeje annak, hogy a nagy emberbarát, a magyarhoni siketnéma intézmény megalapítója, jólétszi Cházár András Rozsnyón 1816. évi január hó 28-án meghalt és február 1-én eltemettetett. Ezen nevezetes férfi emlékeztét az összes siketnéma intézetek tantszűletei és előjárói 1902. évi október hó 21-én azzal ünnepelték meg, hogy Rozsnyón az ág. hitv. ev. templomban ünnepélyes Istentiszteletet rendeztek, azután pedig a nagyközönség a szomszédos Jólészre rándult ki, ahol szülőházára egy emléktáblát helyeztek el.

Az ország összes siketnéma intézetei Cházár András emlékeztétét halálának 100 esztendő évfordulója alkalmából telelevenítik és érdemőnek méltatása céljából a körmőczbányai siketnéma intézetben háláünnepelet rendeznek.

Halálozások. Babics József helybeli esizmadia-mester, iparostestületünk egyik munkás, tisztes tagja folyó hó 1-én 56 éves korában hirtelen meghalt szív-szélhűdés következtében. Még aznap délután foglalkozott műhelyében s este hirtelen összeesett és csakhamar kiszenvedett. Temetése folyó hó 3-án polgártársainak nagy részvéte mellett ment végbe. Simon Mihály ref. lelkész megható gyászbeszédben méltatta az elhunytat.

Majoros István fogházor m. hó 31-én 52 éves korában elhunyt. 2-án temették s végtisztesség-tételére a fogházörök testületileg kivonultak.

Főpásztori szöveget intézett — mint értesülünk — **Geduly Henrik** püspök a tiszai egyházközségbeli fő, közép és polgári iskolák igazgatóihoz az újév alkalmából. Ebben a vezetőket és a tanári kart is a legbensőbb egyházas és hazafias szellemben való nevelő és oktató tevékenységre buzdítja.

Barakvizsgálat. Mint értesülünk **Gugenbichler** cs. és kir. katonai főmérnök őrnagy, abból az alkalmából, hogy **Csermák Kálmán** mérnök hadnagy Eperjesre az ottani barak építéséhez rendeltetett, vizsgálatot tartott és a munkálatok további vezetését **Lengyel Pál** mérnök hadapródjelöltnek adta át.

Egy roznyói iparos megbízatása. Kemény Gézárt roznyói cipészt, ki a háboru kitörése óta a komáromi hidász ezredben mint őrmester teljesített szolgálatot, a honvédelmi miniszter a csonka és béna katonák cipészeti szakiskolájának a vezetésével bízta meg. Ez a szakiskola a fővárosban, a Pozsonyi-úton csak nemrég nyílt meg s azt a nemes czélt szolgálja, hogy a háboruban megbénult vagy megcsontolt hatonáknak biztos megélhetést adjon a cipész mesterség megtanulásával.

Próbavágás. A városi közszükséglet kielégítésére dícséretes és elismerésreméltó intézkedést tett a helybeli konzervgyár r. t. vezetősége. F. hó 1-én ugyanis három sertést öltek le a gyárban, miután a városi mészárosok és hentések a maximális megállapított áron a közönség hussal való ellátására hajlandók nem voltak s a sertéshusnak maximális áron való elárúását a gyár vezetősége közhírré tette. 2-ikán reggel 8 órakor, mikor a kimérés a gyár nagy munkaterméken kezdetét vette, tömegesen jelentkeztek a vásárlók s a három sertésből rövid idő alatt nem maradt „hirmondó” sem. Az elárúítás példás rendben s minden kívánalmaknak megfelelően történt. **Sichert Károly** keresk. tan., gyárigazgató személyesen gyakorolta az ellenőrzést és felügyeletet. Mondani sem kell, hogy a közönség nagy megnyugvással és teljes elismeréssel fogadta a gyár ezen intézkedését, mely a városi hatóság jóváhagyásával és hozzájárulásával történt s melynek nyomán aztán mészárosaink és henteseink is belátták azt, hogy a közönség elsőrangú élet-szükségletének kielégítése közérdek. Ugy halljuk, hogy az alispánnál lépéseket is tettek arra nézve, miszerint a maximális árak legalább valami csekélységgel emeltessenek s ez esetben ők is mérni fognak sertéshust. Ez a kívánalmuk azonban aligha nyerhet kielégítést, mert hiszen már a maximálás már országosan megtörtént s az illetékes hatóság úgy állapította meg, hogy attól eltérni nem lehet. Mindenesetre kívánatos volna, hogy a próbavágatás sikere esetén a konzervgyár — amennyiben a városi mészárosok ezután sem vágnának sertést — a vágatást és kimérést ismétlje meg.

Adomány. A Vöröskereszt-egylet javára **Salontay Anna** lapunk szerkesztőségéhez 6 koronát küldött be. Az átvett nyugtázzuk s azt illetékes helyére juttattuk.

Ménkiosztás Pusztaszabadkán. Az itteni m. kir. méntelepvezető Szabadkapusztán folyó hó 3-án, csütörtökön tartották meg a Borsod- és Gömörvármegyéék részére szükséges ménnek kiosztását. A kiosztáson a minisztérium részéről báró **Podmaniczky Gyula** miniszteri osztálytanácsos akadályoztatása folytán báró **Jeszenszky Károly** földművelésügyi miniszteri osztálytanácsos is részt vett, továbbá ott láttuk **Szent-Iványi Árpád** országgyűlési képviselőt, dr. **Radvánszky György** cs. és kir. kamarást, dr. **Hámos Lászlót**, **Melczér Lászlót**, **Havay Józsefet** és **Fodor Jenő** gazdasági egyesületi titkárt stb. A méntelep részéről jelen volt **Perczel Dénes** ezredes, debreczeni méntelep-parancsnok és **Pöcher Gyula** méntelepi százados, itteni osztályparancsnok. A ménnek fedeztetési állomásokra való kivonulása a folyó hó végén lesz.

Jótekonycélú hangverseny. A Hungária éttermében ma, vasárnap este a katonazenekar a háboruban elesettek özvegyei és árvái javára hangversenyt rendez. Belépti-díj nincs, a jótekonycélra szánt adományokat perselyekben gyűjtik.

A vak katonákért. **Lukács Gézá** alispán a vak katonák javára gyűjtést indított s mint értesülünk a gyűjtés eddigi eredménye megközelíti az 1700 koronát. Az elmúlt héten özv. **Bereczkó Mátyásné** 2 koronával járult hozzá a gyűjtéshez, **Pósa Lajos** nemesradnóti ref. lelkész pedig hivei körében 76 kor. 30 fillért gyűjtött az említett célra. A nemesradnótiak már több ízben adták tanujelét dícséretes hazafias gondolkodásuknak s minden jótekonysági mozgalomból derekasan kivesszük részüket. **Lukács Gézá** az említett jótekonycél adományokat e helyen is hálásan nyugtázza.

Közgyűlés. A Gömörkishontvármegyei gazdasági egyesület gép, áru- és vetőmagértékesítő szövetkezete folyó évi február hó 23-án délelőtt 10 órakor tartja Rimaszombatban a Gömörmegei Takarékpénztár és Hitelbank r. t. helyiségeiben rendes évi közgyűlést, a melyen több fontos tárgy fog megbeszélés alá kerülni.

A Tichy testvérek kiállítása. Az elmúlt héten nyílt meg Budapesten a **Szent György Czéh**, magyar amatőrök és gyűjtők egyesületének Üllői-uti helyiségeiben a roznyói **Tichy** testvérek kollektív kiállítása, melyről a fővárosi sajtó igaz elismeréssel emlékezett meg. A kiállításon nagyjából a jelenleg katonai szolgálatot teljesítő **Tichy Kálmán** grafikai művei tűntek fel, de a **Tichy Gyula** képei is élénk érdeklődést keltenek. A képek között igen sok gömöri, különösen roznyói és roznyóvidéki tájkép van s a czéh lapja a „Gyűjtő”, érdekes reprodukciókat közöl ezekről a képekről.

Előadás a pelsőczy ciszternáról. **Rozsnyay Károly** műszaki főtanácsos, volt miskolci kulturmérnöki hivatali főnök a magyar mérnök és építész egyletben Budapesten (Reáltanoda-utca) e hó 1-én este 6 órakor vetített képekkel előadást tartott a pelsőczy nagyhegyen létesített jászágítató ciszternáról s ezen érdekes s nagy hallgatóságot vonzó előadást vármegyéinkből is többen hallgatták végig.

Korcsolyasport. Hosszabb szünetelés után ismét felvirradt Halifax hiveire, a mennyiben a múlt héten újra keményebbre fordult időjárás jégkérget varázsolt a vizek felületére és a rimaszombati korcsolyázó egyesület jégpályája is használható állapotba jutott. A múlt pénteken már az ifjuság csapatosan kereste föl a jégpályát és vígan siklottak tova a helyreállított sima jégen. A februári tél — úgy látszik — még kellemes szórakozásra nyújt kilátást a téli sportok kedvelőinek.

Hadifoglyoknak szóló pénz-átutalásokat teljes biztonsággal továbbít a RIMASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR.

9-10

Háborus kabaré Rozsnyón. A roznyói ev. főgimnázium ifjusága február hó 5-én háborus kabaré előadást rendez. A rendezés a Petőfi önképzőkör égisze alatt történt. — Az est műsora gazdag, változatos és egészen újszerű volt. A tiszta jövedelmet háborus jótekonysági intézményekre fogják fordítani.

Adományok. A Vöröskereszt-egylet kórházához következő adományok folytak be: **Weizer Erzsike** Rimarához 1 csomag tépés. **Zsigó Kálmán** Rimaszabadi 1½ liter tejfel. **Lakus Andrásné** Keczege 1 kgr. vaj és 6 drb tojás. **Beránék** százados Rimaszombat 3 drb könyv. **Szabó Józsefné** (mészáros) 10 drb ing. **Kovács Boldizsár** Guszóna 10 drb tojás.

Adomány. A háboru által sújtott evang. egyházak és tisztviselők számára a tiszai ev. egyházközségnek 1915. évi július havában megtartott közgyűlése gyűjtést rendelt el az egyházközség egyházaiban. — A püspök által kibocsátott felhívásnak szép eredménye lett; úgy hogy már az eddig befolyt eredmény a 700 koronát meghaladja.

Kézbesíthetetlen postaküldemények. A „Budapesti Közlöny” egyik legutóbbi száma közli a kassai postaigazgatóságnál lévő kézbesíthetetlen postaküldemények jegyzékét s ezek között ott olvassuk ezeket is: Egy Rimakokován feladott ajánlott levél 2 korona tartalommal, **Jolsván Getler F.**-né által feladott 5 koronás és ugyanott **Zadin** által feladott 4 koronás postautalvány.

Lóosztályozás a vármegyében. Az 1916. évi hadjárat alatti lóosztályozást a kormány elrendelvé, az e hó 15-én veszi a vármegye területén kezdetét. A lóosztályozás tervezete a következő: február 15-én és 16-án **Nyustján**; 17, 18. és 19-én **Rimaszombatban**; 20. és 21-én **Feleden**; 22, 23. és 24-én **Rimaszécsen**; 25, 26. és 27-én **Putnokon**; 28, 29-én és márczius hó 1-én **Keleméren**; 2. és 3-án **Tornalján**; 4. és 5-én **Harkácson**; 7. és 8-án **Ratkón**; 9. és 10-én **Jolsván**; 12, 13. és 14-én **Rozsnyón**; 15. és 16-án **Dobsinán**; 18. és 19-én **Nándorvölgyön** lesz megtartva az osztályozás. Sorozás alá kerül 10427 darab ló.

Öngyilkos molnárségéd. Ezelőtt két héttel temették el **Csank J.** erdővéd feleségét s az anyja halála felett folyton buslakodó, különben is beteges **Csank András** 30 éves molnárségéd a szabadkai pusztai lakásuk kocsiszinjében, hétfőn — 31-én — felakasztotta magát, mire sógora odepött és a zsinogot elvágta, már halott volt. Az öngyilkos nem hagyott hátra semmi irást s tettének más oka nem is lehet, csak betegsége vagy az anyja elhunyt feletti bánata. Hült tetemeit folyó hó 2-án temették el a közközház hullaházából.

Pénzüntézetek gyűlése. Vármegyénk pénzüntézetek között egyik kiváló és mindig szép üzleti eredményt felmutató pénzüntézet: A putnoki takarékpénztár r. t. folyó hó 9-én délután tartja közgyűlést. Az üzleti jelentés hü képét mutatja a lefolyt év forgalmának s a tiszta nyereség 168138 korona 31 fillér, mely összeg felosztásánál az igazgatóság részvényenként 30 korona osztalékot javasol kiadni, a tartaléktőkét 40000 koronával dotálják, úgy, hogy ezzel mintegy 735000 koronára emelkedik a tartaléktőkék összege az 1200000 korona részvénnyel kével bíró intézetről. Alapszabályszerű és tisztviselői jutalékokra 27039 korona 45 fillér, jótekonyságra 1000 korona fordítatik, új számlára 10098 korona 86 fillér vitetik át.

A „Társaság”. **Bárczy István** polgármester újvi cikkének visszhangja támadt a „Társaság”-ban, melynek legújabb számában **Dessouffy Arisztid** ir mélyen szántó komoly cikket a magyar társaságról. Novellát **S. Bokor Malvin** és **Fodor Gyula** írtak, verset **Franyó Zoltán**, **Vértesy Gyula** és **Keblowszky Lajos**. Nagyon érdekes az „Egymás közt” című új rovat, a melyet kivált a lap hölgyolvasói fogadnak szívesen. Az elesett magyar írók emlékének szenteli **Koroda Pál** szép cikkét. **Lakatos László** régi regényének folytatása, a **Wolfner Józsefről** írott finom arckép, továbbá a színházi rovat egészíti ki a lap szövegrészét, melyhez hasonlóan változatos és érdekes az illusztráció. A „Társaság” előfizetési ára egész évre 18 K. félévre 10 K. negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz szálló.

Vásáráthelyezések. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Gömör és Kishontvármegye területéhez tartozó Pelsőcz községben a folyó évi április hó 9-ére eső országos kirakó- és állatvásárt ez évben kivételesen április 10-én, a folyó évi július hó 2-ára eső országos kirakó- és állatvásárt július hó 3-án, a folyó évi szeptember hó 17-ére eső országos kirakó- és állatvásárt szeptember hó 18-án, a folyó évi április hó 19-ére eső heti ugynevezett ünnepi vásárt április hó 20-án és végül a június hó 7-ére eső heti ugynevezett ünnepi vásárt június hó 9-én tartásuk meg.

Ugyancsak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Gömör és Kishontvármegye területéhez tartozó Rimaszombat r. t. városban a folyó évi május hó 14-ére és 15-ére eső országos kirakó- és állatvásárt ez évben kivételesen május hó 15-én és 16-án, a folyó évi július hó 12-ére eső havi állatvásárt pedig július hó 5-én tartásuk meg.

Klenőczy vásár. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megengedte, miszerint Klenőcz községben a f. é. február hó 6-ára eső országos kirakó- és állatvásárt ez évben kivételesen február hó 7-én, a f. é. április hó 24-re eső országos állat és kirakóvásárt pedig kivételesen folyó évi április hó 25-én tartásuk meg.

Választmányi ülés. Az ipartestületi nyugdíjintézet választmánya ma vasárnap d. e. 11 órakor a polgári olvasóköri ülést tart, melynek több felette fontos tárgya van.

Tavaszi vetőmag beszerzése. A földművelésügyi miniszterium a vetőmagszükséglet megállapításával és beszerzésével a főispán elnöklése alatt szervezett vármegyei vetőmagellenőrző bizottságokat bízta meg. A tavaszbuza, árpa, zab, cinquantin és közönséges tengeri, köles és bab vetőmagszükségletek a vármegyei vetőmagellenőrző bizottságnak Rimaszombat (vármegyeház) jelentendők be. — Az eljárás gyorsítása végett czélszerű a rendeléssel, illetve a bejelentéssel egyidejűleg a vetőmagvak árát is postára adni és a postautalvány szelvényén jelezni, hogy a pénz milyen fajta és mennyi vetőmagra vonatkozik. A földművelésügyi miniszterium által a vármegyei vetőmagellenőrző bizottság útján megrendelt vetőmagvak árai a következőkben vannak megállapítva: Tavaszbuza 50 k, árpa 42 k, zab 38 k, cinquantin tengeri 40, közönséges tengeri 37, köles 60 k, bab 55 korona. — A bejelentéseket folyó évi január 15 ig kellett volna megtenni, azonban a vetőmagellenőrző bizottság a lehetőség szerint később is elfogad rendeléseket. Ajánljuk a t. gazdaközönség figyelmébe, hogy szükségletét sürgősen jelentse be, mert a vetésidő beálltával vetőmagot már nem lesz alkalom beszerezni. — A takarmányfélék magvai, a melyek nem vonattal ki a szabad kereskedelembe (mint: lóhere, luczerna, nyulzapuka, biborhere, fűmagvak, répmagvak stb.) a vármegyei gazdasági egyesület áruosztályánál szerezhetők be, ajánlatos azonban ebbeli szükségleteket is mielőbb bejelenteni vagy előjegyezteni, mert a jelenlegi viszonyok mellett csak csekély készleteket van módjában az egyesületnek biztosítani s igen könnyen előfordulhat, hogy ha egyik másik magfélése a raktárból kifogy s azt nem lehet új beszerzéssel pótolni. — Itt említjük meg, hogy eddig nincsenek kilátások arra, hogy bükköny magot belehessen szerezni. — Az a gazda, a ki zabos bükkönnyt akart vetni, már most számoljon azzal, hogy helyette más takarmányt kell vetnie.

Gummi cikkek beszállítása. A miskolci kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a honvédelmi miniszter a hadi célokra igénybe vett gummicikkek beszállításának 1916. évi január hó 31. napjával megállapított határidejét, 1916. évi február hó 7 ik napjáig meghosszabbította. A beszállítandó abroncsok és tartalékabroncsok január hó 31 ik napja után való használata tilos. Azok a készletek, amelyek az 1916. évi január hó 31. és február hó 7. napja közt lesznek beszállítva, nem a Zápolya utca 13. szám alatt levő cs. és kir. automobiltárba, hanem az átvételi bizottság működési helyére, azaz Budapest, VII. Aréna ut 50. szám alá szállítandók be.

Apolló-színház. Mult vasárnap és szerdán a helybeli Apolló színházban változatos műsorral sikerült előadások voltak, a közönség élénk érdeklődése mellett. Most szombaton és vasárnap a „Lyon Lea” előadása vonzza a publikumot. A fővárosban és az országban mindenfelé nagy tetszéssel fogadták Lyon Lea megszerzése sok anyagi áldozattal járt s a tulajdonosnak mérsékelt fel kellett emelnie a helyárakat; azonban az érdeklődés már előzőleg oly nagy volt ezen előadás iránt, hogy a mérsékelt emelés daczára is, bizonyára telt háza lesz a gyönyörű film bemutatásának.

Szerkesztői üzenet.

K. G. „A mester hitvese” bevált. A többi átdatuk elintézés végett a kiadóhivatalnak.

D. P. Helyben. Annyira tul vagyunk halmozva szép irodalmi közleményekkel, hogy kérnünk kell egyelőre becses türelmét.

L. M. Legközelebb sorát ejtjük.

R. I. Miskolcz. Nagyon köszönjük, kérjük továbbra is szíves érdeklődését.

Gy. K. Egy-két hét múlva rákerül a sor, addig szíves elnézését kérjük.

K. R. Igaza van. Mi is tudjuk, hogy van Budapesten egy ilyen vállalkozás s a mi lapunk munkatársai közül is két illusztris poétánkhoz fordult a szerkesztő több lapunkban leközölt gyönyörű költemény átengedéseért.

G. Köszönettel vettük és kész örömmel adjuk ki.

Sertések vásárlása.

Nagyobb mennyiségű élő vagy kétfelé vágott legalább **70 kiló és azon felüli vágó sulyban** levő sertéseket napi árban vesz a **Rimaszombati Konzervgyár R.-T.**

Ajánlat telefon útján is tehető.

(Telefon-szám: 18.) 2-3

Kiadó lakás

a Tompa-utca 33. szám alatt.

Értekezni lehet ugyanott

Özv. Knöpfler Viktornénál.

Őszi és tavaszi szalma eladó Pósa Istvánnál Bátkában.

Kiadó lakások.

A Deák Ferencz-utca 8 ik szám alatt egy üzlethelyiség **azonnal**, a Tompa Mihály-utca 21. sz. alatti utcai lakás magányos udvarral, továbbá a Tompa Mihály-utca 19. szám alatti utcai lakás és a Ferenczy-utca 6. szám alatti házban több kisebb és nagyobb utcai és udvari jó, egészséges lakás, villany-világítással és vízvezetékkel felszerelve **f. évi május hó 1-től bérbe kiadó.** Értekezhetni: **Benyó Béla** tulajdonossal. 3-3

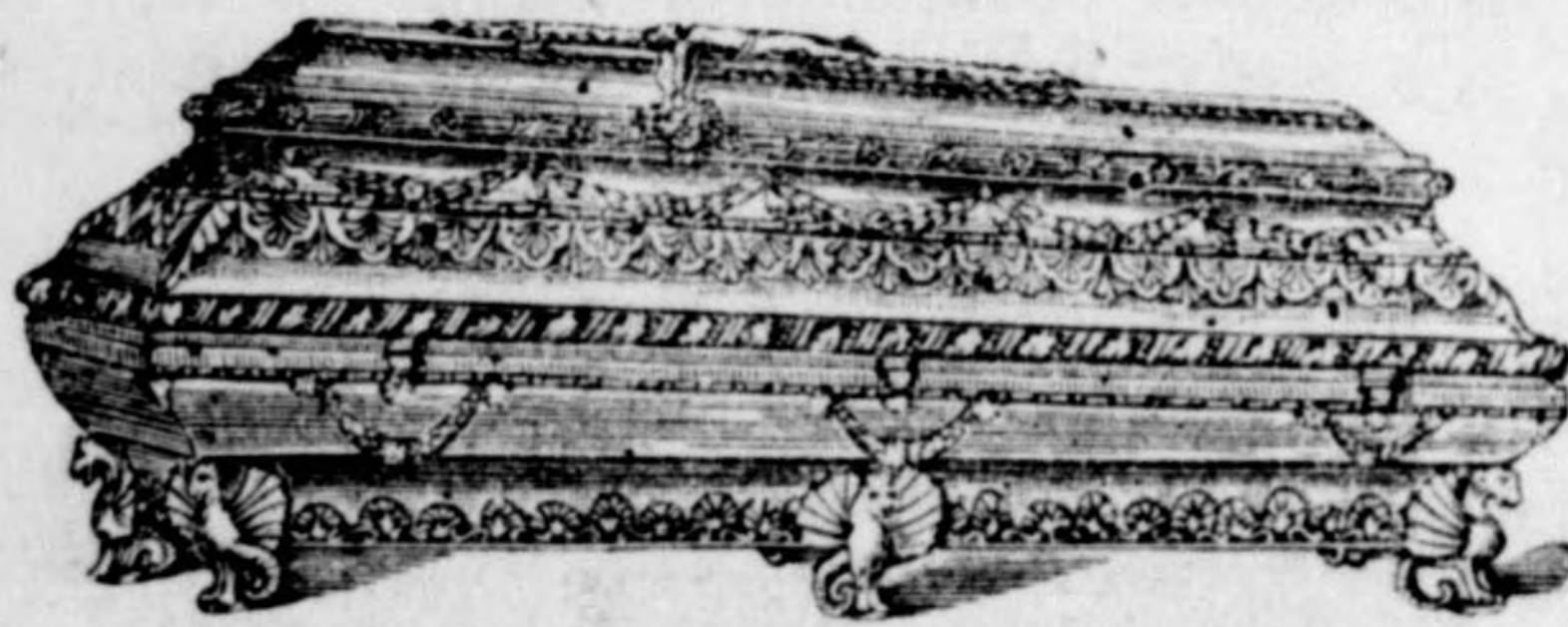
ZAVADSZKY EDE ezelőtt HOLLÓSY JÓZSEF

3-*

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szíves tudomására hozni, hogy a néh. **HOLLÓSY JÓZSEF**-féle temetkezési vállalat a **Deák Ferencz-utca**.

„ZSUFFA”-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindenféle **ércz- és fakoporsókból**, valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekből, mi nélfogva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen diszes vagy egyszerű temetések rendezését, nemkülönben a temetésekkel járó összes teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállalhatom.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 24.

Hirdetéseket

e lap részére elfogad

a kiadóhivatal, Tompa-utca 10.

és

Ifj. Rábely Miklós

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-utca 20.